

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dohánytözsdeknél.

A magyarok a pápánál.

Hatszázöven főre rug az a hatalmas csapat, amely a napokban az örök városban időzik, hogy ősei hitéről vallomást tegyen. Vezérük megyéspüspökünk Prohászka Ottokái dr. volt.

Zarándokaink jó egészségben rótták le lelkük áhitatát az örök város falai között. Fogadtatásukról, mely vasárnap volt a Szentatya előtt, a következőket írják:

Vasárnap délelőtt 10 órakor a Szent Péter templomban mise volt, amelyet Csernoch János csanádi püspök tartott és amelyen a zarándokok megáldoztak. Utána Prohászka Ottokár székesfehérvári püspök mondott hazafias lelkesedéstől át-hatott-beszédet a magyarok Nagyasszonyának ünnepe alkalmából. A fogadás fél 12 órakor volt a Sála-Régiában s az ehhez vezető termekben, amelyeken fényes kísérettel áthaladva, a pápa egyenként megáldotta a sorfalat képező zarándokokat, majd irónján ülve, bemutattatta magának a zarándoklat élkelőségét, kiknek sorában voltak: Rakovszky István, a képviselőház alelnöke, Brestyenszky Kálmán, Ernst Sándor országgyűlési képviselő, Kirchner tábornok és neje Diószeghy, Menisik, Radics miniszteri tanácsosok, báró Vécseyné és leánya, Náray Kálmánné, a papság számos tagja, élükön Csernoch és Prohászka püspökökkel, Jánosy Gusztáv vál. püspök, több apátikanonok stb. A zarándoklat vezetősége, valamint egyesek Péter-filéreket ajánlottak föl a Szentatyának.

A bemutatás után, Prohászka püspök klaszrikus latinságu beszédben üdvözölte a pápát a magyar katolikusok nevében jubileuma alkalmából. Emlékezett arra, hogy Magyarország védőbástyája volt a kereszténységnek a keleti invázió ellen. Most az egyházat nyugatról fenyegeti veszedelem, de a magyar katolikusok itt is védőbástyát alkotnak. Beszédét magyarul fejezte be és éltette a pápát, aki a lelkesedés megnyilatkozásaitól meghatva, olaszul a következő beszédet mondotta:

Meleg szavaid, tisztelendő testvérem, nemcsak szívem mélyéig megindítottak, azért is, mert bár teljesen meg vagyok győződve a jó magyaroknak a katolikus egyház iránti hűségéről és engedelmességéről, hanem megerősített abban a vigasztaló tudatban, amellyel teljesen osztozom azon jó flaimnak örmében, akik nem félve a fáradtságtól, eljöttek Rómába, hogy hódolatukat bemutatassák Jézus Krisztus helytartója előtt. A ti hitetek, jó magyarjaink, mindig elevenen él és az a ragaszkodás, amellyel nemcsak megszokásból, hanem az egyház iránti különös hálából is vonzódtak a katolikus egyházhoz, mindig különösen kedvelt volt az apostoli szék előtt. Ma azért

jöttetek, hogy kifejezzétek szerencsekívánatokat áldozó papi jubileumom alkalmából és hogy imádkozzatok az apostolok sirja felett, miután annyiszor tanusítottátok hálátokat és elismerésüket otthon saját hazátokban. És ti mindnyájan, akik megjelentetek, különösen pedig azok, akik a tudomány az irodalom a sajtó szolgálatára szenteltétek magatokat, folytassátok mindig ilyen bátran a hit védelmét az ellenséges támadásokkal szemben Az erkölcsösök szentségét védelmeztétek meg az erkölcstelenség apostolai ellen, hazátok katolikus érzületét, amelynek küzdelmében annyi dicséretes és tiszteletreméltó érdemet szerzetek, amely érdemet az Úr nem fog jutalmazatlanul hagyni. Jól mondta püspökötök, hogy az egyházat ma már nem a Kelet ellen kell védelmezni, ahol ugy látszik, már fölkel a béke, a nyugalom és a polgárosodás napja, hanem védelmezni kell a Nyugat ellen, ahonnan annyi támadás történik a lelkek ellen amaz alattomos kritika által, amely nemcsak azokat téveszti meg, akik kezétügyében vannak, hanem kételkedésbe ejti a legjámorabbjait és szentebbjait is íróitoknak és hírlapíróitoknak. Különösen ajánlom, hogy mindig a legerélyesebben harcoljanak miként a multban pásztoraitok vezetése alatt, hogy megvédelmezzék azokat a katolikus hagyományokat, amelyek hazátokat oly dicsőséggel öveztek és érdemessé tették az egyház előtt. Áldásomat adom Magyarországnak főmagasságu biborosaira, érsekeire, püspökeire, akik oly buzgósággal ápolják a gondjaikra bizott lelkek érdekeit, áldásomat Magyarország egész papságára, bármelyik rítushoz tartozzanak, akár latinok, akár ruthének vagy mások. Áldásomat adom felséges apostoli királyotokra, hogy az Isten tartsa meg még sokáig, hogy védelmezője lehessen a katolikus hitnek és áldásomat az ő felséges királyi családjá minden tagjának és végül áldásomat, adom ti rátok, szeretett fiaim, az atyákra, hogy jól neveljék fiaikat, ezek pedig tiszteljék szüleiket, az összes családokra, hogy béke és nyugalom honoljon közöttük és a boldogságos Szűznek, Magyarország Nagyasszonyának — Magna Hungarorum domina — akinek, mint égi patronusotoknak, épen ma ülték ünnepét. Közbenjárásokkal áradjon ez áldás bőségesen nem egyedül csak

reátok, hanem azokra a testvéreitekre is, akik veletek vannak és ebben a pillanatban irigylük a sorsotokat. Legyen mindnyájatok számára a nagyobb kegyelem forrása és juttasson benneteket a földi és az öröklévaló javakhoz.

Ezután a pápa általános áldást mondott. A beszéd után a pápai himnuszt élénklésével a fogadás véget ért. A különféle érdekes népviseletek szemlátomást tetszettek a pápának.

A zarándokok holnap d. e. érkeznek vissza.

A bodajki zarándoklat.

Vasárnap verőfényes reggelén 600 főny zarándokcsapat gyűlt egybe, hogy a törődelem szentségében megtisztult lélekkel siessen a Magyarok Nagyasszonyának bodajki kegyelemoltárához. Ezzel a néhány év óta gyakorlattá vált eszme öltött testet, mely szerint az ősz társadalmi munkájára a kegyelem oltárától vegyünk lelkesedést és kitarást feladataink keresztülvitelére.

A zarándoklat Bodajk és a környék népének bevonulásával fölemelő hatással volt társadalmi mozgalmainkra s gyönyörű foglatban egyesítette a hitbeli meggyőződést a keresztény restauráció feladatával. Ez a cél vezette a vasárnapi impozáns zarándoklatot is, amely a bodajki kegyelemoltártól lélekben megújulva, kitarító nagy munkára tett fogadalommal hozta vissza Székesfehérvár hívő katolikus népét.

Az utat, amelyen a zarándokcsapat ment, beragyogta az őszi verőfény, a lelkeket a kegyelem és az áhitat. Amerre a csapat férfias tömött sorokban felvonult, amerre a lelkekből előtörő ének hangja elhatott, — fölemelő hatásban keltett rokonérzéseket, a városban s az érintett községekben. Az indulás fél 8 órakor volt: 12 kocsiból álló különvonat vitte a zarándokokat, akiknek áhitatos szent éneke kihallatszott a zarándoklat utvonalaiban. A bevonulás a bodajkiak csatlakozásával Mária énekeket énekelve zárt 8-as sorokban történt, a Bodajkon összesereglettek csatlakozásai. A menet a templomba vonult, ahol szószekekre lépett a zarándokcsapat vezetője, Halmek Béla, a Magyarok Nagyasszonyáról mondott lélekemelő szent beszédben kötötte lelkére a hívő seregnek a Magyarok Nagyasszonyának tiszteletét. Utána csendes szentmise volt. Majd a bodajkiak szokásos nagymiséje előtt Szabó Ferenc mondott gyönyörű beszédet, amelyben az ősök Mária tiszteletét állította például a mai nemzedék elé. A nagymisé, amelyen jelenvolt mindenki, akit a tágas templom be tudott fogadni, Szent-iványi Károly plebános mondotta. Dél 12 óra

SÖVEGJÁRTÓ JÁNOSNÉ
VASZON, ASZTALNEMŰ ÉS ÁGYNEMŰEK ÁRUHÁZA SZÉKESFEHÉRVÁR,
— BARÁTOK ÉPÜLETE, AZELŐTT ÖZV. HANEL ANTALNÉ-FÉLE ÜZLETHELYISÉG. —

Ma lapunk 4 oldal.

fél-járt már az idő, mikor elszéledt a zarándok-csapat, hogy elköltse ebédjét és d. u. 1 órára haladéktalanul visszaszáll a templomba, a Szent olvasó imádság végzésére. Közben megérkezett a környék népe. Ott voltak a csurgóiak, sörédiek, de a távolabbi községekből, Isztimérről, Iszka-szentgyörgyről is voltak zarándokok.

A két órakor tartott litánia után, melyen régi Mária énekeket énekelt a hívők serege s Ketskés Elek székesfehérvári kántor énekelt gyönyörű szülő éneket, nagy értekezlet volt a plebánia udvarán, amelyen több mint 1000 főnyi közönség volt jelen. Ott volt a község intelligenciája, de a környék intelligenciájából is számosan megjelentek.

Az értekezletet Hammer Mihály, a székesfehérvári ker. szocialisták földmives csoportjának elnöke nyitotta meg, aki lelkes szavakban mutatótt rá a feladatok keresztülvételére, amelyekkel az ösök Mária-tiszteletének szellemében leküzdve az ellenséges irányzatokat, naggyá és boldoggá tesszük pusztulásnak indult hazánkat.

Utána Ketskés Elek, a F. U. L. f. szerkesztője szólt. Kíválóan praktikus értékű beszédben, sürü eljenzéstől kísérvé fejtegette a romlás okait; a hallgatóság osztatlan tetszése között ítélte el azt a galád támadást, amellyel a zsidó szabadkőműves hajsza tönkre akarja tenni igazaink bátorlelkű harcosát, Görcsöni Dénest.

Borián Ferenc, a F. N. s. szerkesztője amellett lelkesített, hogy a Magyarok Nagyasszonyának kegyelem-oltárától vett lelkesüléssel vessük rá szervezeteinkben kifejtett erőnket, a katolicizmus nemes társadalmi feladataira. Másik kötelességet teljesíteni a feladatok arányában, nem tudunk.

Közkívánatra Bodajk lánglelkű plebánosa Szentiványi Károly is szólt a néphez. Magával ragadó szónoki erővel hangoztatta a társadalom bajjaiból, visszasságaiból az az egyedül kivetett út, amelyre a Kálvárián kigyuladt szeretet veti fényét. A beszédet követő hatalmas tapsvihar jelezte, hogy a szónok a hallgatóság szívébe markolt bele.

Nagy lelkesedést keltett a csákvári népszövetség távirata, amelyben testvér-érzelmeit tolmácsolta.

A zárószót Halmek Béla hitoktató, a zarándoklat vezetője mondotta, aki nagy lelkesedéssel fogadott szavakban éles határvonalat vont a katolikusok szalmaíng-lelkésedése és a valóság között. Kiadta hát a jelszót, hogy az elhangzott sok szép szót — váltsuk tettekre.

D. u. 5 óra volt már, amikor a hatalmas tömeg oszladozni kezdett s rendben, 8-as sorokban felállott a visszaindulásra. A menet még egyszer bevonult a templomba, aztán Mária-énekeket énekelve, a községi lakosoktól kísérvé, az állomásra indult.

A zarándokcsapat fél 7 órakor érkezett városunkba s a Deák Ferenc, Budai, Megyeház, Kossuth-, Bank-utcán és Városház-téren át vonult be hálaadásra a székesegyházba. A menetet minden utcán nagy tömegek várták s hozzácsatlakozva, az éneket együtt énekelve érkeztek a székesegyházba. A város közönsége bizonyára épült és lelkesedett a zarándokok hitvalló csapatán.

Született angol nő minden kedden és csütörtökön órákat óhajt adni Székesfehérváron. Egy óra 2 kor. Cim: Miss Carlie, Veszprém, angol-kisasszonyoknál.

ÜJDONSAGOK.

A Fejérmegyei Napló telefon száma 208.

Kulturegylet. Szép tervvel foglalkozik megyénk ideális lelkü főispánja: Kulturegylet felállítását vette tervbe, amely a Régészeti Egyesülettel kapcsolatosan szolgálja megyénk kulturális haladását. A kulturegyesület mint központ felélelné a városunkban és megyénkben levő kulturális egyesületeket s őket intenzív munkásságra sarkálná. Az eszmét lelkesedéssel üdvözöljük, érdeklődéssel tekintünk a fejlemények elé.

Nyugalomba. Schoderbeck Márton, adonyi r. k. tanító több mint 40 évi szolgálat után nyugatomba vonul. A kultuszminiszter ez alkalomból elismerését és köszönetét nyilvánította az érdemes tanítónak.

A színház köréből. Lauschmann Gyula dr. megyei főorvos beadván lemondását a városi képviselőtestületben viselt állásairól, a következő szép levelet intézte a közgyűléshez:

Tekintetes Színházi Bizottság!
Főispán Ur O Moltósága Fejérvármegyei tisztii főorvosává kinevezvén, a törvény határt szab azon munkásságnak, mely a Törvényhatósági Bizottság rendelkezése szerint a Színházi Bizottságban osztályrészemül jutott. Fáj a távozás abból a testületből, amely közös munkával a magyar színészet szellemi fokának emelését célozza és amelynek minden egyes tagja lelke mélyen érzi, hogy a lelustyedt színészetet ki kell emelnünk abból az állapotból, mely a magyar kultúrának ma már alig tesz hasznos szolgálatot.

Az az egy év, mely az én szerény tehetőségemet, a művészi kérdések iránt mindenkor tanusított vonzódásomat szintén igénybe vevé, ezen üdvös irányban még csak az alapozás munkáját végezhettem, de az a nemes lelkesedés, amely nagyérdemű volt társaimat jellemzi, a jobb jövő reményével kecsegtet.

Ez a remény meg fog valósulni, hiszen a színházi bizottság értékes erőkből áll, kiknek lelkét a magyar kultúra és a magyar művészet nemessége heviti, izzó fajszeretetével pedig a magyar színészet fényes múltjában találja a szebb jövő megvalósításának hatalmas eszközeit.

Székesfehérvár színészetének régi dicsőségével sokat foglalkoztam. Az a könyv, amelyben ennek a dicsőségnek majdnem százéves történetét papírra tettem, megjelöli az irányt, amelyet hűséges társaimmal együttesen követünk. Ez az irány a múltból indul ki és dolgozik a jelenben a jövőért, hogy a posványból kiemeljük a lelkűt szobort!

Távozásom percében őszinte lélekkel kívánom: Adjon Isten a Tekintetes Színházi Bizottságnak, az érdemes testület minden egyes tagjának vaserül, magyar hitartást, hogy hazafias törekvésének kitűzött szép célja megvalósuljon.

Székesfehérvár, 1908. október 10.

Dr. Lauschmann Gyula,

Fejérvármegyei tisztii főorvos.

Őszintén szölvá, mi súlyos veszteségnek tartjuk Lauschmann Gyula dr. távozását a színházi bizottság tagjai közül. Nem akarjuk senkinek se képességeit, se jóakarát kritiká tárgyává tenni, de az a nagyszabású működés, amelyet Lauschmann Gyula dr. a színház körül kifejtett, úgy szólván unikum a maga nemében. Magas irodalmi műveltsége, finom, művészi ízlése, amely a klasszikus színirodalom terén ép oly otthonos, mint az újabb művek körében, képessé tették őt arra, hogy legilletékesebb bírálatot mondjon a színművészet összes működéséről. Nemes ízléssel mindig le tudta metszeni a fölösleges, vagy káros vadhajtásokat s őszintén mondjuk, egymaga többet tett a színház művészi nivójának emelésén,

mint száz más arra hívatott ember. Ezért sajnálunk őszintén távozását, illetőleg erős a reményünk, hogy a városi közgyűlés talál rá módot, hogy Lauschmann Gyula dr. kiváló tudását a közönség javára ezen a téren tovább is érvényesíthesse.

A reformátusok ünnepe. Vasárnap folyt le nagyszabású ünnepek között a helybeli református hírközönség templom- és harangszentelése. Az ünnepélyen megjelent Antal Gábor szuperintendens is, aki már szombaton délután érkezett s akit a vasutnál küldöttség fogadott. Antal Gábor Molnár Béla ügyvéd, vendége volt.

Az ünnepség vasárnap reggel fél 10 órakor kezdődött. Megjelentek rajta Széchenyi Viktor gróf főispán, Saára Gyula dr. polgármester, Sarközy Aurél volt főispán, Kerekes Lajos dr., Balassa Sándor főjegyző, Molnár Béla, a helybeli és vidéki ref. intelligencia vezetői. Az ünnepséget Kutassy Ferenc táci ref. lelkes nyitotta meg szép beszéddel; majd Antal Gábor tartott egy magasröptű szép szónoklatot, közönséget mondva mindazoknak, akik az Isten tornyának fölépítéséhez hozzájárultak. Végül áldást mondott a város minden lakosára. Ezt követte az Urvacsoara osztás. A templomban lefolyt ünnepséggel párhuzamosan az egyházi tanácssteremben is volt ünnepség azoknak, akik a szűknek bizonyult templomba nem fértek bele. Itt Csomasz Dezső mőri lelkes, kitűnő egyházi szónok tartott beszédet.

Délben a Fekete Sas nagytermében ünnepi lakoma volt, amelyen nyolcvanvan vettek részt. Az első felköszöntőt Antal Gábor püspök mondotta „a királyra; mint Szent István apostoli király koronájának felséges örökösére.” Utána a jelenlevők énekeltek a Hymnuszt. Pálffy Károly gondnok Antal Gáborra, Saára Gyula dr. polgármesterre beszédet mondott, amelyben a vallás két ellenségéről a fanatizmusról, a vallási türelmetlenségről és a vallástalanságról szólvá, az igazi vallási szereteten alapuló munkára ürtive poharát, éltette Antal Gábor. Kenessey Gyula a hatóság képviselőit, Balassa Sándor, mint a presbyterium legfőatalabb tagja a segítőitársakat, Csomasz Dezső Varga Elemért, Fröschl Jánost és fiát Ferencet, mint a torony tervezőit és építőit éltette, Kerekes Lajos dr. a kölcsönös szeretetre és megértésre ürtette poharát. Ezután még az ünneplők szétoszlásáig sok szép beszéd hangzott el.

Őszinte örömmel hallottuk, hogy az ünnepség alatt semmi olyan mem fordult elő, a mi másoknak, különösen a katolikusoknak vallási érzékenységét sérthette volna. Sajnosan tapasztaltuk különösen a legutóbbi időben, hogy református testvéreink egyházi funkcióik közben sokkal többet foglalkoznak a más dolgaival, mint a magukéval s a belső megerősítés és megerősödés szükségleteit inkább a kifelé irányuló gyűlölet szításával igyekeztek pótolni. Ez se nem okos, se nem hasznos, főképp pedig nem hazafias eljárás. Egy vallásnak első sorban csak a szeretet lehet az alapja, a sőtét érzelmek, a gyűlölködés képezhetnének ideig, óráig össze ragasztó kapcsolatot, de állandó erőt soha. Örömmel vesszük tudomásul és kölcsönös tisztelettel honoráljuk református testvéreink belső megerősödésének eszközeit. A mi igazi erő, az e hazának ereje. S erre az erőre főképp szükségünk van napjainkban, a mikor nihil, a minden vallási érzelmet megsemmisítéssel lenyegető romboló irány, e teljes vállaltalanság kererekedik felül. Ha pedig az elkövetkezik, akkor nem lesznek se katolikusok se kálvinisták, se lútránusok, hanem elkövetkezik az nyomorúság, amelyben ma Franciaország szárad ki, aszalódik össze. Ott fölbujránzott a vállaltalanság szelleme s nem cöda; ha Vilmos német császár önzerttel vágja a szemébe a francia népek: mi vér nélkül minden esztendőben egy Szedánt nyerünk meg a franciák ellen. A francia nemzet a glorie népe az önmaga készítette förtöben fudal bele, új fiak nem táplálják vérről az őt hazát s akik születnek, egy kihalt készülő nemzet korcs gyermekei. Nemzetország pedig 500 ezer új nemzeti erősödik évente.

Halálozás. Baur Mihály néhai Kégi György nagybirtokos gazdaságtész vasárnap reggel gégesorvadásban 63 éves korában meghalt. Temetése ma d. u. volt óriási részvét mellett.

— **Simor Teréz halálához.** Szombaton d. u. temették el városunk nagynévi szülőiténék, Simor János hercegprímásnak utolsó testvérét öröki részvét mellett. A temetést Rajner Lajos püspök végezte. A megboldogult még halála előtt végrendeletet csinált 400 ezer kor. vagyonáról. A többi még életében jótékony célra osztotta szét. Ebből körülbelül 20 ezer koronát jótékony célra osztott el, a többi nagyszámu rokonai között 11 részre osztotta.

— **Uj iskola.** Gyönyörű új iskolát épített a kálozi r. k. hitközség. A modern kívánalmaknak sőt a legkényesebb igényeknek is tökéletesen megfelel, úgy hogy a bármelyik város (még Fehérvár is. Szedő.) megirigyelne. Szép tágas területen épült, fáktól körülvéve, a tantermek világosak, tágasak. Egy nőtanító és egy nőtlen tanító számára szintén épített a hitközség megfelelő szép lakást. Most a káloziaknak négy tantermes modern iskolájuk van. Az új-építés költségei mindössze 11 ezer koronát tesznek ki. A páratlanul olcsó s a célnak túlnőttül mégis megfelelő pompás intézmény létesítése Radnich Imre káloz agilis fiatal, praktikus plebánosát, valamint a község derék és áldozatkész lakosságát dicséri.

— **Közigazgatás a vármegyén.** A ma d. e. Széchenyi Viktor gróf előktele alatt tartott közigazgatási ülés fontosabb pontjai voltak: A megye képviselőit fogja magát Károlyi Sándor gróf szobrának leleplezésén. Cziráky Antal gróf indítványára az alispán meg fogja keresni a csendőr parancsnokságot, hogy a nagyobb állomások körül szombaton-vasárnap torlódó utasok rendjét ellen őrizzze. A kincstári követelés volt: 3734044 K. 40 f. erre befizetett összeg 3062367 K. 60 f. hátralék 676676 K. 88 f. Lauschman Gyula az új főorvos gyönyörű beszédben ajánlotta magát a bizottsági testület barátságába s a közegészségügyet, amelyet képvisel, pártfogásba. A múlt hóban született 716 egyén, meghalt 242, a születési többlet 409. A közegészségügy, kielégítő a kolera járvány ellen erőlyes intézkedés történt. A Székesfehérvár-bicskei vasútvonalon "Vereb" névvel új állomás létesült.

— **A Fejérmegyei Gazdasági Egyesület** hétfőn d. e. igazgatóválasztmányi ülést tartott Koller Pál előktele alatt. Az egyesület tiltakozik a kormánynak a „Vinea” borkereskedő céggel kötendő egyezsége ellen. Feliratot intéznek a kormányhoz, melyben a külföldre szállított bortermelők számára hektóliterenként 3 k. prémiumot kérnek. A torlalt adó eltörlése iránt indított mozgalmat támogatja az egyesület. Ágítálnak amellett, hogy Dessewffy Arisztid újból megválasztásuk Omge előki tisztségére.

— **A szini szezon** ez idén jóval előbb kezdődik városunkban, mint az előbbi években. Szombathelyen ugyanis, ahova most menniök kellene, akadályok merültek fel. Szalkai direktor már két hét mulva október 31-én megkezdji városunkban előadásait s husvétig nálunk marad, szóval a kikötött 110 előadásnak az idén bőven föle is lesz. A szezon társulat a „Biboros” című darabbal kezd meg.

— **A husarak.** A minap cikkünkre, mely a husaraknak felemelésével foglalkozott, Reé István főkapitány ur a következőket jegyzi meg: Felvilágosításul szabad legyen előadnom, hogy találkoztam Bilkei Ferencz urral s tényleg említettem megütközéssel hogy a mészárosok felemelték a hus árát, ezen állítomást arra alapítottam, hogy Emhecht János Kossuth utcai mészárszékének tábláján a vesepecsenya árát 78

kraccárral vagyis félkilónként 78 fillérrel láttam felírva, jóllehet Emhecht József örökösének mészárszékénél 70 fillérre van és volt a vesepecsenye! Különjének ára feltüntetve.

Ha azon határozott meggyőződésben lettem volna, hogy Bilkei ur ezen beszélgetésünkre alapítja a mészárosok ellen, habár közérdekből vagyis a fogyasztó nagyközönség érdekéből támadó cikket, úgy bizonyára közelebbi pozitív tényállásról szereztem volna meggyőződést, szükség esetén rendelkezésemre álló puhatolás után is, de a beszélgetést én bizalmas jellegűnek véltem, vagyis olyanak amint sétáközben történni szokott. — Székesfehérvár, 1908. október 10-én.

— Tisztelője *Reé István.*

— **Szaktanfolyamok.** A kereskedelemügyi minisztérium az utóbbi években az iparosok részére az ország minden tájékán rendezett szaktanfolyamokat. Ez elmúlt évben például 63 helyen 313 tanfolyamot rendezett, melynek 10460 hallgatója volt. Ezen eredmény arra indította a kereskedelmi minisztert, hogy a tanfolyamokat tovább fejlessze és így alkalmat adjon az ipari munkásoknak a szakmájukban való továbbképzésére. Utiastotta ezért a kereskedelmi és iparkamarákat, hogy a területükön levő ipartestületeknél tudakozódjanak, hogy hány hallgatót lehetne kapni szaktanfolyamok számára. Ahol kellő számu hallgató van (15—20 egy szakmából), oda a minisztérium rögtön fog szakitanitot küldeni. A helybeli ipartestület egy legközelebb tartandó rendkívüli közgyűlésen fogja ezen ügyet megbeszélni. Az alkalom olyan kedvező és előnyös, hogy igazán nagy mulasztás volna az iparos mesterek és segédek részéről, ha ezt nem iparkodnának egész mértékben kihasználni. A jó iparos is holtig tanul.

— **A szocialista testvériség.** Florenzben a szocialisták kongresszusán Carocini munkásvezér több ízben közbeszólásokkal zavarta az egyik szocialista szónokot, majd személyes sértésekkel harcolva egymás ellen, ökökre mentek. A kongresszus tagjai két pártta szakadtak s a verkedés általánossá vált. Csak a rendőrség tudta a rendet helyreállítani, de akkor már több delegátus súlyos sérüléseket szenvedett.

— **Szövetkezeti mészárszék** Sárobagárdon. Míg mi a husdrágasággal bajlódunk, addig a sárobagárdiak eredményes tevékenységhez láttak, szövetkezeti mészárszékét állították. Arról értesültünk, hogy a sárobagárdiak már túl vannak a kezdet nehézségein, okt. 8-án megnyitott a szövetkezeti mészárszék s azóta rendre méri a huszt az egész közönség meglegedésére. A mészárszékét 250 db. 20 koronás részvény jegyzéssel nyitották meg a közönség hathatos felkarolása pedig állandó létet biztosított számára. A husarak: marhahus I. rendű 96, II. rendű 88 fillér. Borjúhús 52 fillér. Azelőtt mind 20%-al drágább volt. Ez a példát buzdításul akartuk felhozni a mi szövetkezetünk felállítására szükséges részvények előteremtésére, de örömmel tapasztaljuk, hogy az ügy szépen halad előre.

— **Nagy tűz** volt a Nagyánighoz tartozó Vázsony pusztán. Leégttek a cseledek ólái, melyekben 20 drb. sertés is benveszett. A tűz gondatlanságból keletkezett.

VARRÓ ISKOLA. Intelligens leánykák részére felsőruha és fehérnemű varrás-kitanítására **f. évi november 1-én Sütő-utca 16. sz. a.** varró iskolát nyitok. **Tandíj havonta 10 korona.** Megjegyzendő, hogy a tanulók kizárólag saját részükre varrhatnak ruhát, melynek kiténiő szabása biztosított. Egy szegényebb sorsu leányka ingyenes oktatásban részesül. **EINBECK IDA.**

— **Névmagyarosítás.** Stohl István a helybeli főgimnázium IV. osztály tanulója *Sziklai-ra*, Schwarcz Róza, Ida és Béla pedig *Széké-re* magyarosította nevét belügyminiszteri engedéllyel.

— **Gonosz álom.** Szaksz Mór helybeli házáló becsületes mesterségből 670 koronát kúporgattott össze, hogy hasznos célra fordítsa. Ebbeli tervét zavarta meg egy gonosz álom, amint alább adunk említést róla. Tegnap délután mesterségébe belefáradva álomra hajította fejét Szaksz Móric a Zichy-ligetben. Amíg aludt, egy fiatal suhanc legyeskedett zsetbe körül, úgy hogy amikor felébred, egész vagyónának hült helyét találta. Feljelentésére a tolvajt Miholics József 17 éves legényke személyében kerítette kézre a rendőrség.

52 fillér literje a legjobb naturált spirítusznak Langraf Gábor és Fia borkereskedésében Jókai-utca 8. sz. Ugyanott egy nagy doboz Fernolendt-féle viaghírű cipőkrém 20 fillér, továbbá gummisarkok, cipőfűzők, stb. eredeti gyári áron.

— **Öngyilkos mindenes.** Gyetes Miklós, 21 éves mindenes, ki az Árpád-fürdőben volt alkalmazva, hétfőn reggel föbelette magát. Reggel fél 4 óra tájban itasan érkezett haza, megzavart gondolkodásában követte el az öngyilkosságot. Kétszer lőtt magára a legényke; az első lövés csak horzsolta a fejét, a másik jobb homlokán érte, de életveszélyes sebesülést nem ejtett rajta. A mentők eszméletlen állapotban vitték be a kórházba. Öngyilkosságának okáról nem ad felvilágosítást.

— **Tűz a Színház-utcában.** Hétfőn d. u. 2 óraker harangkongás tüzet jelzett a városban. A tűz a Deutsch József birtokában levő Színház-utca 2. számú házat támadta meg. A lángok, a ház nádfedelzetét, mire a tűzoltók megérkeztek, teljesen felemésztették. Veszedelembe forgott a Magyar Király szálló épülete is, amelynek egyik ablakába már bele is kaptak a lángok. A tűzoltók gyors munkája véget vetett a veszedelemnek. Érdekes, hogy a modern városok közé igyekvő városunk nádfedelű házat is megtűr a város közepén.

VITA

-SÓSKÜT FORRÁS VASMEGYE

ALKALIKUS NATRON LITHIONOS GYÓGYVIZ

Orvosilag ajánlva: húgysavas diathesis, köszvény, cukorbetegség, gyomor, vese és húgyhólyag-bántalmaknál stb.

Mint üdítő és borviz páratlan.

Bővebb felvilágosítással szolgál a

Központi iroda: Budapest, V., Lipt-körut 29.

Főraktár:

SIMON GYÖRGY és KOVÁTS PÁL

uraknál Székesfehérvár.

KAPHATÓ: gyógytárak, drogeriák és fűszerüzletekben.

Alba Mozgófényképszínház a vásártéren.

Előadás kezdete este fél 9 óraker. Vasárnap és ünnepnap két előadás, este 7 és 9 óraker.

390|15876. sz.

Zártajánlati hirdetmény.

Székesfehérvár szab. kir. város agg. és szegényügyi bizottsága felhívja mindazokat, kik az aggok, szegények, foglyok és toloncok élelmezéséhez a szükséges nyers anyagot vagy kenyert 1909 évi január hó 1-től 1909 évi dec. 31-ig szállítani kívánják, hogy az alább jelzett biztosítéki összeggel ellátott zártajánlataikat f. évi október 23-án délelőtt 9 óráig a tanácsi iktatóban annál is inkább adják be, mert később beadott ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

A nyers anyagok szállításához 200 korona, a kenyér szállításához 100 korona biztosíték szükséges.

A feltételek a hivatalos órák alatt a jegyzői hivatalban betekintheők.

A benyújtott zártajánlatok felett a városi tanács a legközelebbi ülésben végérvényesen határoz.

Székesfehérvár, 1908 évi október 12.
 Lipsey Lajos sk. K. Horváth István sk.
 jegyző. elnök.

**„BIZTOSÍTÁSI ÉVKÖNYV“ 5 kor.
 Kapható díszkötésben 400 oldal.**

Új munkatárs az ügynők részére.

Jó üzleti eredményeket az életbiztosítás terén csak úgy érhetünk el, ha az összes versenytársaságok díjtételeit és kötvényfeltételeit alaposan ismerjük.

Ez könnyen elérhető, ha megrendeljük Nándor „Biztosítási útmutató“ című munkáját, mely kiadásunkban rövidesen megjelenik.

Ez kiválóan alkalmas és pontos magyar szakmunka lesz, mely az összes intézetek legújabb megváltozott díjtételeit és feltételeit könnyen kezelhető összehasonlításokban fogja tartalmazni és bemutatni.

Szakembereknek nélkülözhetetlen!
 Ára zsebkönyv alakban 1 kor. 30 fillér.
 Megrendelhető a

„Biztosítási és Közgazdasági Lapok“-nál
 Budapest. VI. ker., Vörösmarty-utca 43. sz.

A lap előfizetése 1 évre 3 korona.

Anyakönyvi statisztika.

1908. október hó 3-tól október hó 10-ig.

Születés. Született: 12 törvényes fiú, 6 leány, 0 törvénytelen fiú, 0 leány, halvaszületett törvényes fiú 2, leány 0, törvénytelen fiú 0, leány 0. Összesen 20.

Halálozás. Elhalt: 7 éven aluli 3 törvényes fiú, 2 leány, 7 éven felüli 5 férfi, 5 nő. Összesen 15.

Eszerint a születés a halálozást 5-el mulja felül.

Meghaltak. Arany Katalin r. k. 10 hónapos, Tolnai-utca 28. — Özv. Riha Jánosné, Stéger Mária r. k. 69 éves, Rákóczi-utca 15. — Fleischmann József izr. 1 hónapos, Deák Ferenc-utca 36. — Hajnal Károly pincér r. k. 30 éves, Seregélyesi-ut 1. — Miklós István ref. napszámos, 38 éves Seregélyesi-ut 1. — Langmár Ferencné, Ertl Katalin, r. k. 61 éves, Berényi-ut 18. — Jakab Antal r. k. cipész-segéd, 22 éves, Öreg-utca 41. — Kis János r. k. kisbirtokos és

vincellér, 78 éves, 286. — Német utónevét nem kapott fiú (János — Tima Julianna gyermeke) ref. 5 perces, Budai-ut 86. — Kapitány Ernőné, Varhanek Teréz, r. k. 30 éves, dv. tisztalak. — Kiss András r. k. 17 napos, Öreg-utca 50. — Nyirádi Anna r. k. 56 éves, Sár-utca 32. — Kocsis Erzsébet r. k. 1 hónapos, Felsőkirályos 5. — Pap Mihályné, Nagy Erzsébet, r. k. 58 éves, Maroshegy. — Vincz. András r. k. kisbirtokos, 81 éves, Sár-utca 24.

5744|tkv. 1908.

Árverési hirdetményi kivonat.

Özv. Listár Józsefné úgy is mint kiskoru Listár Juliánna és János t. és t. gyámja végrehajthatónak özv. Bódás Imréné Csirák Róza úgy is mint kiskoru Bódás Róza és Margit t. és t. gyámja végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a kir. tvszék tkvi osztálya a végrehajtási árverést 206 kor. 90 fill. és 16 kor. 60 fill. végrehajtási már megállapított, valamint a jelenlegi 36 kor. 14 fill. s a még felmerülő költségeknek, valamint a csatlakoztatott végrehajtható Krausz Zsigmond dr. ügyvédnek 354 kor. s. jár. iránti követelésének kielégítése végett az 1881. LX. t. c. 144. §. alapján és a 146. §. értelmében a székesfehérvári kir. törvényszék és járásbíróság területén levő Tác és Szabadbattyán község határában fekvő a táci 255. sz. betétben A 1. 1. 2. sorsz. 260. és 261. hrsz. a. foglalt végrehajtást szenvedők nevében álló házra, udvarra és kertre 346 koronában, továbbá a szabadbattyáni 669. sz. betétben A + 1. sorsz. 1058. hrsz. a. foglalt ugyancsak végrehajtást szenvedők nevében álló ingatlanokra 782 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban id. Bódás János holtiglani haszonélvezeti jogának mindkét betétben fentartásával következő feltételek mellett elrendeli.

1. Az árverés megtartására határidőül 1908. október 21-ik napjának d. e. 9 óráját Tác község házához a táci ingatlanra és ugyanazon nap délután 3 óráját Falubattyán község házához a falubattyáni ingatlanra.

2. Ezen árverésen a fent körülírt ingatlan a kikiáltási áron alól is eladandó.

3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át bánatpénzül kész-

pénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 6-án 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. c. 170. §- értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverezési feltételeket aláírni.

Székesfehérvár, 1908. július 29.
 A kir. tvszék mint tkvi hatóság.

Rhuz,
 kir. tvszéki bíró.

Deutsch Manó és Fia

Cégtulajdonos: DEÁK DÁVID
 NAGY DIVATÁRUHÁZA.

ALAPITTATOTT 1843.

Emeleti helyiségeiben külön szőnyeg-, függöny- és butorszövet- osztályt rendeztek be, ahol különösen szőnyegekben

óriási választék van, a legolcsóbbtól kezdve a valódi perzsa szőnyegig.

„SANITOR“

a legjobb önműködő fertőtlenítő, szagtalanító, légtisztító árnyékszék, vizeldék stb. számára.

Az összes kulturáلامokban szabadalmazva.

Ezen új amerikai találmány hivatva van az oly sok házban, nyilvános illemhelyeken, vasutaknál, vasuti kocsikban, iskolákban, vendéglőkben, kávéházakban stb. előforduló vizszasságoknak olcsó és biztos módon elejét venni. — Beszerzési forrás:

SCHÖN RUDOLF Székesfehérvár, József-utca 15.

Telefon 153.

SCHMÖLTZ LASZLÓ

CIM-, CIMER-, SZOBAFESTŐ- és MÁZOLÓ
 SZÉKESFEHÉRVÁR, VÁSÁRTÉR 17. SZÁM.

Eivállal minden e szakmába vágó munkát a legnagyobb igényeknek megfelelőleg, szolid árak mellett.

Ugyanott egy jó házból való fiú tanulónak felvétetik.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.